

CLEVELANDSKA AMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

"Clevelandska Amerika"
619 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. 35. No. 35.

CLEVELAND, OHIO, V TOREK, 3. MAJA, 1909.

Vol. II. LETO II.

Ameriške vesti.

IZ SLOVENSkih NASELBIN. DOPISL

— ELY, Minn., 28. aprila. — Dne 25. aprila je v naši naselbini preminula mlada slovenska mati Johana Palčar, soproga Josepha Palčar, v starosti 29 let, rojena v St. Mihelu na Dolenskem, pod imenom Globokar. Poleg žalujočega soproga ostavlja šest nedoraslih otročičev, katerih starejši ima še le sedem let in najmlajši pet tednov. V Chisholm, Minn. zapuščila dva brata in eno sestro o-moženo Louisin, v Biwabiku pa enega brata. Vzrok prerani smrti je prehlad. Pokojnica je bila v krogu tukajšnjih Slovencev zelo priljubljena vsled nje-nega miroljubnega značaja. Pogreb iz hiše žalovanja je bil dne 27. aprila dopoldne, sv. mašo za pokojno jebral Rt. Rev. Jos. F. Buh. Pogreba so se udeležili gori omenjeni bratje in sestra ter John Palčar, brat žalujočega iz Eveletha in ogromno število ljudstva iz tukajšnje okolice. Žalujočemu soprogu in otročičem kakor tudi ostalim sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje. Pokojni naj sveti večna luč.

Na potu na pokopališče bi se bila pripetila kmalu nesreča. Automobil je stal brez vodja na cesti vsled katerega so se konji vozeči krste in pogrebni-ke, splašali. Najbolj je bil plašljiv konj, kateri je vozil župnika; začel je divjati na vse strani in le malo je manjkalo da se ni voz zyrnil. Možaki iz drugih vozov so priskočili na pomoč, da so konja ukrotili in potem so nadaljevali pot po drugi poti. Včeraj so pokopali našemu rojaku g. Jos. Plut-u malo hčer-ko Julijano. Štarišem naše sožalje.

— ELY, Minn., 30. aprila. — Od dne 29. na 30. aprila je tu padlo štiri palce snega; danes še vedno sneži. Tukajšnji organ-ist g. Mihael Klopčič je odšel dne 27. aprila v Lorain, O. Njegov odhod ni bil nobenemu objavljen in smo sedaj v Ely brez organista.

Pozdrav
Jos. J. Peshell.

CHICAGO, ILL., 28. aprila. Slavno uredništvo: — Prosim za malo prostora v nam priljubljenem listu "Clevelandska Amerika", da tudi jaz nekoliko odgovorim nekemu flospisovalcu "treh oslov in njih malikov", ki se je oglašil v zadnji številki "Am. Slovenca". To človeče, ki bi ga res skoro lahko nazval "osel vseh oslov" se zaletuje ne samo v cleveland-ske rojake, temveč si upa celo v Chicago priromati s svojo oslovsko pametjo. Vi pripravljali ni popisovalci se nekaj hvalite z blagajno K. S. K. J. in kako poštno uradnike ima. Vprašam Vas samo, ali je tak uradnik kakor ravno sedanjí g. predsednik pri Vas sposoben in pošten predsednik, ki hoče kar na svojo odgovornost porabiti \$10.000 enotnega denarja? Mislim, da ne in sploh vredni, da mu je konvencija toliko zaupala in ga izvolila predsednikom.

O enotni blagajni vam je tudi znano, da ni ravno prebo-gata. Pravite tudi, da imajo ti mo-že dobre postranske postavle. Tudi to nam je znano, da ima predsednik svoja postranska po-stavla. Če bi imel vsak član svoje postranske postavle, bi bilo to dobro. Če pa imajo samo predsednik in nekateri člani postranske postavle, to ni dobro. Če bi imeli vsi člani svoje postranske postavle, bi bilo to dobro. Če pa imajo samo predsednik in nekateri člani postranske postavle, to ni dobro.

Jednota, da ima, kakor vi piše-te, svoja postranska pravila. Tega se še manjka! Kje so pra-vila zadnje konvencije v Pitts-burg, Pa.? Zakaj se ne pošlje pra-vil na vsa društva? Kako mo-rejo društva pravilno delati, ker nimajo pravil. Zakaj se pa sklicujejo konvencije? Po Vašem mnenju in po mnenju pred-sednika brzkone samo zato, da dobijo delegati nekoliko sveže-ga zraka in pa, da se potrosi par tisočakov iz tako silno močne Jednote. Toliko za enkrat. Ako ne za-dostuje, jih lahko dobite še več. Končno pozdravljam vse čla-ne in članice K. S. K. J., tebi vrli list pa obilo naročnikov in predplačnikov.

Chicagoški malik in član K. S. K. J. — SO. CHICAGO, Ill., 28. aprila. — Cenjeni urednik: — Prosim, da sprejmete sledeče vrstice: Cenjeni člani in članice K. S. K. J. sedaj lahko spre-vidimo, da smo prišli do pravih "avstrijskih postav": sedaj se ne sme nobeden članov ogla-siti in besedice črhnuti, ker potem je najprej z nedolžnim "oslom" kaznovan, potem pa suspendi-ran. Čital sem tudi kako se napa-da "Clevel. Amer." Ali niso šli v začetku protesti na "Am. Sl.", pa so bili vsi enoglasno v smrt obsojeni. Vprašam vas, kaj bi pa storili, ako bi bil samo eden list v "Ameriki", namreč "Am. Slovenec"? Potem bi morali z nogam hoditi proti Jolietu in jolietске mogočneze na kolensih prositi, da nas milostljivo usli-šijo.

Sedaj dragi člani, ako smo isprevideli, da nam ne kaže dru-gače kakor za konvencijo gla-sovati, da se voli nov odbor in uredijo postavle, takoj na delo. Ako se zida Dom naj se zida, kakor določijo delegati, ki bo-do prinesli svoja navodila vsak od svojega društva. Oni naj določijo, kje naj bole zemlji-šče, koliko naj stane in v kat-rem mestu. Ako ta korak zanemarimo, se tudi prihodnji predsedniki ne bodo ozirali na postavle; ako konvencija stane - nekoliko de-narja, bode pa stvar za vedno v redu in pokažemo, da smo člani gospodarji ne samo predsednik in odborniki.

Ako tega ne storimo, potem bode res tako z našo Jednoto, kot proročujejo čičaški maliki in naši prijatelji Calumetčanje. Seveda, morda se dobi kak član, ki govori v prid Nemani-ča, ali on je njegov osebni pri-jatelj, ker on ne stoji na strani to tisoč članov, on stoji na strani Nemaniča, ker mu je več za njega kot pa čast cele Jedno-te.

Naj bode tega za danes za-dosti, ker danes sem zopet "kramp" vihtel, se pa še prihod-njič oglašim. Srčni pozdrav članom in čla-nicam K. S. K. J., tebi pa ce-njeni list želim obilo naročni-kov in predplačnikov, da bi vsak član K. S. K. J. bil vaš naročnik, ker ste vi z nami, bo-dimo še mi z vami!

izletni član K. S. K. J.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

Večkrat se je slišalo, da so se nekateri jembori na ladjah razklali, da so jeklene plošče odnehale in da so občutljivi stroji, zlasti za elektriko, po-škodjeni. Popravili bodo vsake šestdeset dni in odpravili vse nepo-robne stvari.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

AMERIŠKO BRODOVJE POŠKODOVANO. — NEW YORK, 1. maja. — Mornarski urad je izjavil, da mora 16 bojnih ladij, ki so na-pravile pot okoli morja preno-oviti. To potrjuje poročilo, da je ameriško brodovje vsled dol-ga pota okoli sveta skoro brez vsake vrednosti.

so izpostavljene sovražnim to-pom. S tem se bodo vzdignile ladje iz vode in bode stena bolj močna proti sovražnim krog-ljam.

Vihar na jugu. Več sto mrtvih.

TORNADO IN VRTINEC OBISKAL JUŽNE DRŽAVE.

Napravil milijone dolarjev škode.

Sele zadnja dva dni minulega tedna so prišla na uredništva časopisov na značna poročila o strašnem tornadu, ki je obiskal mnulari četrtak popoldne južne ameriške države ter napravil o-gromno škodo. Čutili smo ga celo v Cleve-landu in po obsežerskih krajih, ko se je razno zbiral, prihaja-joč od Velikih jezer.

ATLANTA, Ga., 30. aprila. — Več sto oseb je bilo ubitih ali ranjenih, in na milijone škode so napravili strašni vrtinci in tornadi, kakršnih niso doživeli več let celo dežele, ki ležijo v ciklonskem pasu na jugu.

Popolno število mrtvih in na-tačno cenilo denarne izgube še več dni ne bo mogoče do-gnati, toda po celih svoji poti je vihar napravil strašno škodo, u-bil veliko ljudi, ter razrušil ce-lo vrsto domov.

Vihar se je začel na severu in drvil od Velikih jezer proti jugu v neredni smeri, nekaj ča-sa ponehujoč, kakor brez mo-či, potem pa zopet strašen in jezen.

Država Tennessee je posebno veliko trpela. Ob 10. uri noči se je gračnalo, da je bilo ubitih najmanj šestdeset oseb, dočim je denarne škode do \$1.000.000. Ubitih je bilo nekaj oseb v Franklin in Hillsboro. Zadnje mesto je skoro uničeno. Blizu Pulaski v Giles okraju je bilo mrtvih dvanajst, mnogo pa ran-jenih.

V Fayetteville in okolici je petnajst mrtvih, veliko ranjenih in 250 hiš porušeni.

V okolici Chattanooga je bila nevihta najhujša. Telefonske in brzojavne žice so bile pretr-gane in vlaki ustavljeni. Nato je hurikan zavlil po Cumber-land dolini, uničujoč majhna mesta in farme.

V Horn Lake, Mississippi, je osemnajst mrtvih in škoda ne-izmerna.

Tornado je zašel v Arkansas in ubil najmanj dvanajst ljudi in ranil devetdeset ter porušil več poslopj.

Sedem oseb je bilo ubitih v Alton, Missouri, sedež Oregon okraja.

Mesto Golden v isti državi je popolnoma razdejano. Enajst o-seb je mrtvih. Mesto je štel 500 prebivalcev.

Atlanta in večina Georgije je ušla z malimi izgubami.

V Kentucky je veliko škode v denarju, k sreči pa ni bilo smrtnih nesreč.

V petek zvečer se je nevihta vlekla po Alabami in proti ju-žnovzhodnim okrajem.

ROPIL PREVEČ VODE. — CLARKSBURG, W. VA., 30. aprila. — V ječi je umrl Barney Keenan, ki je bil prijet vsled rjanosti. V ječi je zahteval, da naj mu dajo žganja, ker ga ni dobil, popel štiri galone vs-kega dne.

Inozemstvo.

SULTAN PRIDE GOTOVO PRED VOJNO SODIŠČE.

LONDON, 30. aprila. — Sem se iz popolnoma zaneslji-vega vira poroča, da se sultana v Solunu gotovo procesira. Resno se misli, da se sultana Abdul Hamida gotovo obsodi na smrt. Dosedaj je bilo od konstitucionalne stranke 250 oseb prijetih, obsojenih ve-le-izdaje in pred vojnim sodiščem obsojenih na smrt.

NEMIRI V MESTU HADJIN

Kristjani v veliki nevarnosti. MERSINA, AZIJATSKA

TURŠKA, 30. aprila. — Ame-riški misijonarji v mestu Hadjin so v veliki nevarnosti. Iz tega mesta sta se poslala takoj dva polka pehote, da varujeta A-merikance. Poroča se tudi, da je bilo pri popoldanskih ne-mirih več kristjanov asmrče-nih in mnogo težko ranjenih. Sedaj se boj med Armenci in Turki še nadaljuje.

RUSKE ČETE NA POTU ZADRŽANE.

PETROGRAD, 30. aprila. — Ruske ekspedicije, ki je bila

zadnji teden poslana iz Rusije, da v Perziji in Tabrizu varuje ondotne kristjane in Ruse, so vedno napodu od šahovih čet zavratno napadane in se jih vedno ovira. Kar naenkrat pa angleške brzojavke iz tega me-sta poročajo, da ni nobene na-varnosti več za inozemce ali sploh kristjane, torej ni potreb-no rusko vojaštvo? General Snarsky pa je dobil iz Petro-grada brzojavno poročilo, da mora na vsak način priti in za-šesti mesto Tabriz.

Mestne novice.

Moten na svatbi.

— John Chicota na Hill Ave. se je včeraj vpregel v zakonski jarem, a bil prvi dan že moten. Ravno je plesal z nevesto ko pride policist in ga aretira, ra-di nekega kriminalnega pre-stopka. John je šel v dobrem spremstvu na policijo, položil varščino in se povrnil nazaj v naročje ljubljene neveste.

Petnajst let ječe, ker je zlorabi 6 letno deklico.

— Belasz Máté, po rodu Ma-zar, 54 let star, stanujoč na W. 75 cesti je oskrnil in zlorabil 6 letno deklico v isti hiši. Sod-nik Bickery ga je včeraj obsodil na 15 let težke ječe.

— Padej z zvonika cerkve sv. Venca in se ubil. Na Ven-celnovi cerkvi je zadnji torna-do naredil veliko škode. Poškodovan je bil posebno zv-onik in zvonovni vrženi iz stolpa na zemljo. Včeraj je 21 letni Vrba, uslužbenec pogrebni-ka Borisa iz 1171 W. 9. ceste, po-praviljaj poškodovani zvonik, a je bil od močnega vetra vr-žen 40 čevljev navzdol in se u-bil. Vrba je bil zadnja žrtev tor-nada.

— Umrla je v sredo devet dni stara hčerka Ana Kocjan-čič na 1415 East 41. cesti. — Umrl je tudi sedemletni deček rojen Golik, onaj 13 cesti.

Dva umobolna naredila konec svojemu žalostnemu življenju.

— V mestni bolnici za umobolne sta storila konec svo-jemu življenju umobolna Louis Zulker in 35letni krojač Hug-hes. Oba sta se lahko prosto pregibala. Zulker se je zjutraj v sobi obesil; šest ur pozneje je šel Hughes na prosto in s sabo vzel tenko vrv, jo vrvel na vejo drevesa in se tudi obesil.

Štrajka v Adalbert College nebo.

— Na visoki šoli Adalbert College je ravnatelj izključil visokošolca Viljem Dwyer in Henrika Thomas. Dijaki so za-htevali od ravnatelja Thwing, da suspendovana učenca sprej-me nazaj, drugače vsi štrajka-jo.

Danes se poroča, da štrajka ne bo, ker sta gori imenovana študenta sprejeta nazaj.

Tragedija zakonskega življenja

— Od svoje žene L. W. Bingham je bil ustreljen masi-nist Bingham iz 1191 Norwood Road. Zena se je sama nazna-nila policiji in svoje dejanje smehljajoče povedala. Bingham je bil takoj pripeljan v Glenville bolnišnico in na smrtni postelji izjavil, da se je sam ustrelil, in prosil naj ženo izpu-ste iz zapora. Stvar se je zgodi-la v sobi 2700 na 2800 St.

Clair Ave., kjer je cela družina bila pri kosilu s hčerko. Vzrok je nesrečno in nezve-sto zakonsko življenje.

Ogenj napravil \$75.000 škode.

— Včeraj zjutraj je poklical zvonec skoro vse na Cedar Ave., nahajajoče se požarne bramb. Ogenj se je vnel v George G. Warden Co. in to-varno popolnoma uničil. Veli-ka nevarnost je pretela poslop-jem na Euclid Ave., ker je bil hud veter. Pogorel je samo še en drugi hlev in požarni bram-bi se je zahvaliti, da se ni ogenj raztegnil na celo okolico. Ško-de je \$75.000. V tovarni je bi-lo 235 voz in 25 najboljših av-tomobilov, kar je vse zgorelo.

Kako je ogenj nastal ni zna-no. Sodi se pa na maščevanje nekega delavca.

— "Naprej" šte. 5. S. P. J. je v nedeljo praznoval petletni-co obstoja s primerno veselico v Knasovi dvorani.

S plesno veselico je bil zdru-žen kratek pevski spored, ki je bil vseskozi srečno izpeljan. Po-niagal je pevsko društvo "Tri-glav", ki je zapel "Domovini" in "Mornar". Mešani zbor "Slov. Sokola" je pel "Majniku v po-zdrav" (P. H. Sattner) in "Bo-di zdrava domovina".

Prav krasno petje je bilo proizvajano od društvenega kvarteta (gg. Primož Kogoj, Vinko Kenič, France Korčec in Jos. Kalan). Zapeli so Foerst-nerjevo: "Povejte ve planine" in na ponovno zahtevo občinst-va "Pogled v nedolžno oko".

Omeniti ne smemo, slavno-štnega nagovora člana g. Al. Andolška. Podal je kratko zg-o-dovino društva in tudi S. N. P. Jednote. Društvo šteje sedaj nad 130 članov, dasiravno bi jih lahko več, ako bi ne bilo zadnje krize.

Poudarjal je svobodomiselná načela, na katerih je bilo dru-štvo ustanovljeno. Gospod go-vornik se je pač spozabil ma-lo predaleč, ko je začel napa-dati sv. pismo in sploh vero. S tem je sam priznal, da tudi

vsiljevati članom svoje ideje o verskih zadevah. Njegov govor o verskih stvarih je bil popolnoma neumesten in je poleg tega pokazal, da naj bi se g. go-vornik malo informiral o sv. pi-smu in ne navajal dokazov, ki se štejejo že med staro šaro. Razen te netaktnosti se nam je veselica dopadla; vršila se je mirno in v najlepšem redu in ljudje so se dobro zabavali. Ze-leči bi bilo seveda malo števil-nejše udeležbe.

Hitro in zanesljivo.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10-35	50 K.
za 20-55	100 K.
za 41-70	200 K.
za 102-75	500 K.
za 205-00	1000 K.
za 1020-00	5000 K.

Poština je všteta pri vseh teh svotah in prejemnik dobi popolno svoto, ki je nakazana v kronah, izplačano. Družba ima \$5000 poročstva pri državi in je v zvezi z največjimi in varnimi družbami in bankami tu in v starem kraju.

Denar poslan pri družbi je izplačan v teku 11 do 12 dni.

Družba pošilja tudi denar po vseh Združenih država-h in je v zvezi z American Express Co.

Kdor želi poslati denar v staro domovino hitro in varno naj nam pošlje svoto in naslov v registriranim pismu ali pa po Money Order ali Bank Draft in mi mu zagotovimo odpošiljatev.

TISKOVNA DRUŽBA "AMERIKA" 619 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

V spomin desetletnice.

Slovensko Zdravišče v New Yorku, kojega glavni zdravnik in ravnatelj je slavni Dr. J. I. Thompson, proslavlja to let desetletnico svojega obstanka. Ob tej priliki bode slavni D. Thompson podaril Slovincem lep dar v spomin, ter hoče med nje porazdeliti 10.000 krasnih srebrnih ufigalnikov.

Vsak rojak, kateri pošlje na Dr. J. E. Thompsona nekoliko za poštino potrebnih znamk, dobi takoj ta krasen dar in to brezplačno. Pišite takoj danes ter pisma naslavljajte na: Dr. J. E. THOMPSON, 342 West 27. Street, New York, N. Y.

Brez želodca.

Dokazano je po več opera-cijah, da je mogoče človeku živeti nekaj časa tudi, če mu je vzet ven želodec. Toda, kakšno življenje ima tak človek. Mi si moremo le malo misliti, kadar smo bolni in ne moremo jesti brez bolečin. Oseba s slabim želodcem je skoro v enakem položaju, kakor oseba brez že-lodca. To kaže, kako važno je da skrbite za redno prebavo. Kakor hitro zapazite spremembo v slasti ali telesni moči, bi morali rabiti Trinerjevo Ame-riško zdravilno grenko vino. Povspehi prebavalne organe k delu, pokrepa cel sistem, uspravi čisto, bogato kri ter da s tem hrano vsakemu delu telesu. Rabi ga, kadar potrebujete dober želodec. Po lekarnah, bo-tranih, zdravilnicah, v vsaki trgovini.

CLEVELANDSKA "AMERIKA"

Prvi slovenski dvo-tednik v Ameriki

Uredništvo: Slov. tiskovna družba Amerika.

Izhaja v torek in petek.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPO \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti... \$2.50

Posamezne številke po 3 cente.

Vse pošiljave, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošiljajo na: Tiskovna družba "AMERIKA" 5119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajo osebno polemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

"Clevelandska AMERIKA" The Leading Slo. Semi-Weekly Issued Tuesdays and Fridays. — Published by — The AMERIKA Publ. Co. 5119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15,000 Slovenians (Krajevci) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request. Tel. Cuy. Central 7387-R.

Entered as second-class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio, under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 35, Tue. May 3, '09, Vol. 2.

G. NEMANIČ V CLEVELANDU.

Zadnja sobota in nedeljo je bil v Clevelandu predsednik K. S. K. Jednote g. Anton Nemančič. Z njim so prišli tudi slednji odborniki: gl. tajnik Jož. Nemančič, predsednik odbora C. K. S. K. Jednote g. J. K. S. K. Jednote. Gg. odborniki so dopisali v Cleveland v soboto popoldne in imeli zvečer tegajdne skrivno sejo pri John Rusu na Junjata Ave. Te seje se je udeležila znana petorica, ki je že najmanj 5 let ruvala proti društvu, ter par drugih članov, ki so prišli iz radovednosti. Vseh skupaj je bilo baje 13 oseb. G. Nemančič se je izrazil na tej skrivni seji, da bo v slučaju tožbe društvu sv. Vida poprej zmanjkalo denarja, kakor pa njemu (Nemančiču). G. predsednik je imel v mislih seveda Jednotno blagajno.

V nedeljo popoldne se je hotel Nemančič menda vdeležiti seje društva sv. Vida. Vsaj prišel je s svojimi odborniki pred vrata dvorane, kjer se je vršila seja in tam nekaj časa čakal, česa želi. Gl. tajnik je v saloonu pod dvorano baje tudi kazal Jednotni pečat, toda društvu se mu ga ni zdelo vredno pokazati in se tako legitimirati. Ko je bilo na seji slednjic razloženo, kdo da čaka pred vrati, je bilo po kratki debati sklenjeno, da se gl. odbornike pokliče v dvorano. Toda ob tem časi se je Nemančič naveličal čakati, rekel je, da ga je pričelo zebeti, in je s svojimi odborniki odšel. Po dolgem iskanju jih je društveni zastopnik našel in jih povabil, da naj pridejo v dvorano. Toda Nemančič mu je povedal, da ne gre, če ima društvo kaj z njim za govoriti, da naj si izvoli 12 mož, ki naj se snidejo z njim v cerkveni dvorani sv. Vida. Ker g. Nemančič društvo sploh vabilo ni v Cleveland in tudi ni imelo z njim nikakega posla, je bila ta zahteva seveda odklonjena. Kolikor nam je znano, se je g. Nemančič z odborniki še istega večera vrnil v Joliet.

Po pravici lahko rečemo, da tako nezasišno otroško gestoponjanje se od Nemančiča nismo pričakovali. Nam so se smilili gg. odborniki, ki so bili z njim: tako se smešit pred celim društvom in pred celo našo selbino! Toraj g. Nemančič je prišel v Cleveland dežla mir v društvu sv. Vida, vsaj tako se je izrazil na oni skrivni seji pri John Rusu v soboto večer. Namisto, da bi društvo o tem obvestilo, piše petorici društvenih ruvašev in jim naznani svoj prihod. In potem pride pred društveno dvorano čakati kakor sv. Alež in ne obvesti niti vratarja, niti društvenega predsednika, da želi priti k seji. In ko po ovinku društvo pride slednjic vendar do spoznanja, da bi g. glavni predsednik vendar-le mogel rad prišel k seji, mu pože rad povabilo, pa ta zahteva, da naj društvo izvoli poseben odbor, če želi z njim govoriti! Za Božjo voljo, saj ga vendar ni društvo sem klicalo, kaj naj toraj hodi za njim! Gg. gl. odborniki so obdržali sejo proti društvenim pravilom, z ruvaši, ki vedno nasprotujejo društvu in delajo nemir in nered, prenočevali so pri človeku, ki ni niti član K. S. K. Jednote, večino svojega časa so se baje držali v salonu blagajnika S. N. P. Jednote. Prezrli so popolnoma člane K. S. K. Jednote — razun gori omenjene petorice — kaj naj toraj pričakujemo? Nam je sicer žal, da so se gg. odborniki tako blamirali: za cel svet bi ne želeli, da bi prišel g. Nemančič do zaključka, da smo clevelandski Slovenci negostoljubni. Z gotovostjo lahko trdimo, da bi mu vsak tudi najrevnejši član društva sv. Vida postregel, če bi imel zato izdati svoj zadnji penez. Toda g. predsednik se ni zdelo vredno društvo obvestiti o svojem prihodu, zato pa tudi ne more pričakovati, da bi ga društveniki sprejeli z "bando".

Obisk zgoraj omenjenih gg. odbornikov K. S. K. Jednote nam je dal povod, da smo zopet nekoliko natančneje pogledali v nova pravila in zopet smo našli en odstavek, ki ga ni bilo v starih pravilih in ki ga konvencija v Pittsburghu ni odobrila, da ga moramo toraj pripisati na rovaš novemu odboru. Dotični dodatek je na strani 21 in se glasi: "B. Vsak glavni uradnik mora dobiti iz glavnega urada poseben znak, ki svedoči kateri urad da on zastopa pri Jednoti."

C. Vsak glavni uradnik K. S. K. J. ima prost vstop k sejam podrejenih društev.

D. Po preteku svojega službovanja mora vsak glavni uradnik vrniti znak Jednotnemu uradu."

Vsa znamenja kažejo, da so bila nova pravila popravljena nalašč za clevelandsko društvo sv. Vida. Le pomisli, čitatelj: gl. predsednik želi suspendovati predsednika in tajnika tukajšnjega društva, toda stara pravila in konvencija mu ne dajeta te pravice. Hajd, popravimo pravila in dajmo predsedniku to pravico. Predsednik želi iti delat mir v Cleveland. Dobro, denimo v pravila dostavek, da ima prost pristop k sejam!

Naj tu še omenimo, da je ravno ta zadnja točka prišla na vrsto že pri dveh prejšnjih konvencijah in, če se ne motimo, je ravno g. Nemančič govoril proti temu, da bi se glavnim uradnikom dovolil prost vstop k sejam podrejenih društev.

Seveda g. Nemančič ni bil takrat še predsednik K. S. K. J., danes pa je. In to je velika razlika.

Dopis.

MRTVI DENAR K. S. K. JEDNOTE!

— V št. 20. "Am. Sl." čitam različne dopise, tikajoče se osebno načrta za zidanje Jednotnega doma.

Na peti strani tega lista pa čitam dopis s podpisom "Več Clevelandčanov in članov K. S. K. Jednote." Ne bom segal pre globoko, ampak, da bodejo naša sosednja društva znala od kod to prihaja, samo pripominjam, da to mora biti izmišljotina gospodov sovražnikov.

Prepričan sem, da v Clevelandu nimamo več souišljenikov, ki se strinjajo z načrtom g. Nemančiča, nego šest in to je pri društvu sv. Vida jih je pet in pri društvu sv. Lovrenca je eden. Po imenu bi jih lahko našel, ker se mi pa dozdeva, da bi se sramovali, ko bi jim do kazal, da sami sebi nasprotujejo, raje opustim in jim se v nadalje želim obilo vspela z njihovimi dopisi, ker prišel bo že še čas, ko se bodejo spominjali svojih sobratov, pa takrat bo prepozno.

Posebno dopadljivost pa najdem na dopisu, katerega je moral skovati gotovo kak učenjak, ki je podoben imenitnemu doktor Collinsu, kateri je znal ozdraviti vsako bolezen, izvzemši, da ni mrtve zopet obudil k življenju. Tudi ta dopisovalec se popolnoma strinja z načrtom zidanja Jednotnega doma in trobi svojo budalost v taki meri med svet, da mu človek ne more prisojati zdravega razuma.

Spominjam se tega gospoda še izza konvencije, ki se je že takrat, ko se je prečital cirkular (katerega se gotovo marsikateri član še spominja) izrazil proti meni, da smo v Clevelandu vsi osli in njemu za pošiljanje takih okrožnic: zamerimo. Izrazil se je: Zakaj pa sme dr. Collins jednake oglase priobčiti in on kot slovenski zdravnik ne bi smel samo okrožnice, v katerih navaja različne notranje in spolne bolezni, med svoje rojake pošiljati?

Cela konvencija mu je odrekla to počenjanje, posebno še, da ako že on hoče na ta način svoj kruh služiti, ne sme rabiti uradnega imena Jednot. Pripominjam sem mu tudi, da ako se on v bodoče ne bode posluževal napram Clevelandu boljših izrazov, hočeva se drugače pogledati, nakar me je mož prosil odpuščanja, kar sem mu seveda, ko sem spoznal, da misli z istimi besedami samega sebe, drage volje odpuštil.

Spominjam se pa tega gospoda tudi še od istega dne, ko je hiral po Clevelandu in prosil od hiše do hiše, da smo mu tudi, clevelandski "OSLI" pomagali vsak po svoji moči in ga spravili na stališče, katero ilanes zavzema.

To duševno revše se v prvi vrsti spodtika ob clevelandsko Jednoto in njima toliko premisleka, da K. S. K. Jednota ob svoji ustanovitvi ni štela 10.000 članov, kakor danes, pač pa samo 14 in na ta način je rasla od dne do dne. Istotako je z našo Jednoto in smelo trdim, da še boljši začetek je njen, ker ona bi smela poslovati po vseh državah Združenih držav, kar je K. S. K. Jednoti, (vsaj kakor se je dokazalo na X. glavnem zborovanju) zabranjeno.

Nato nam ta učena in bistra glava navaja, da ima K. S. K. Jednota 40.000 dolarjev mrtvega denarja!!!

Kaj naj vendar člani in članice K. S. K. Jednote mislijo in kako naj sodijo poslovanje glavnih uradnikov, ako se v glasilu Jednote naznani, da ima njih organizacija 40.000 dolarjev mrtvega denarja?

Iz zadnjega poročila glavnega tajnika pa razvidimo, da v Jednotni blagajni, napram zavarovalnici, še precej milijonov denarja primanjkuje.

Vsakega člana ali članico naj uči samo število 10.000 članov in pa 115.000 dolarjev!!!

Kdor hoče in zna preračunati, naj samo preračuna, koliko pride na posamezno osebo, potem pa naj vzame svoj poliec v roke in pogleda na desni vogal, kaj je tam zapisano. Kadar se bode vsakemu to zjasnilo, potem mu bode tudi jasno, koliko preveč denarja je v blagajni K. S. K. Jednote.

V Ohio in tudi v drugih državah je postava, da se mora ves denar zavarovalnih družb in Jednot naložiti na banke o brestonosno. V Ohio se dobi po štiri odstotke, drugod navadno po tri. Ali je tak denar, naložen na obresti, mrtvec?

Dvomljivo je, da bi država Illinois ne zahtevala, da se tak denar vložiti na banke. Ako pa se zdj premalo imeti denar na banki po tri odstotke, naj se da na posojilo kake slovenski cerkvi, kupi naj se zanj varne državne obližne bonde, kot delajo druge zavarovalnice.

Na zaniknost odbornikov in tudi kaznjivo je. Delegati bodejo prihodnje vedeli izvoliti odbor, ki bo znal "oživiti" na mrtvi denar. Zidanje Jednotnega doma pa je riskirano podjetje in pri sedanjih obzinih blagajni nepametno, poleg tega pa ni bilo določeno, od konvencije, ampak od Nemančiča!

Gospodje glavni uradniki, mar se li ne sramujete pred svojimi člani in članicami, da Vas to duševno revše na ta način blati med svet in jasno dokazuje kako slabi gospodarji da ste?

Skandalozno!!!

Nadalje se g. doktor Collins zaletava tudi v mojo osebo, ter mi predbaciva, da imam bedast ponos. No, gospod dohtar, Collins, ali bolje rečeno, da Vas imenujem Ivec, prvi svetovni zdravnik, ki zna ozdraviti raka v želodcu (Kuhanega v svojem želodcu. Op. ur.), bolje bi bilo za Vas, da primete drugikat mesto peresa meti v roke in pomotate pred svojim pragom, ker imate dovolj večji kup smeti, kakor jih morete, meni očitati.

Tudi "Clevelandska Amerika" mu je na poti in se očita, da naj se sramuje. Ravno nasprotno obžalovanja vredni ste Vi, še bolj pa obžalujem g. uradnika "A. Slovence", katerega sem vedno čislal kot moža na pravem mestu, da je pustil Vašo bedarijo in neolika nastajanje v katoliški list in javnost, ter se po Vaši nemnosti izgubil ugled pri marsikateremu Slovenceu.

Clevelandski Slovenci, le dobro si zapomnimo, kdaj smo podpirali tega slavnega zdravnika, ki se nam sedaj tako lepo zahvaljuje.

Josip Jarc

MIHAELA.

Roman Romanov.

(Domači Prijatelj).

Tako kakor sem ljubil to spomlad, še nisem nikoli prej ljubil. Moje srce, vsa duša je bila prenapolnjena z najtoplejšimi čustvi, misem, bil skoro zinožen več misliti na drugo kakor nanjo. Presanjal sem vse dni, vedno mi je stal odločno pred očmi njen obraz, njene oči so gledale vame, in moje hrepenenje je postajalo pri tem večje in večje. Zdelo se mi je jasno, da je vse moje življenje brez smisla, če si ne priborim njene ljubezni. Zakaj v njej sem videl vso svojo srečo, zadovoljnost in edini cilj svojega življenja. In nebo mi je bilo milostno.

Nekega večera — ves hripav sem bil in zelo bolan, a sem zaradi nje ostal po koncu in hodil okrog — sem jo našel z njeno sestro v parku. Spomlad je bila tedaj, lepa noč je sanjal nad krajino, okrog nas so cveteli vsi grmi, tisti ljudje, ki so šetali po parku, so bili veselo razpoloženi.

Tisti večer sem se ji predstavil, potem sem govoril še parkrat z njo, potem sem ji napisal pesmi in naposled, ko se je peljala na letovišče, sem ji pismeno razkril svojo ljubezen. Moj Bog, še nikoli nisem pisal nobenemu dekletu tako od srca kakor njej, še nikoli nisem tako težko pričakoval ženskih odgovorov. Ali dočakal sem. Varno zavito je prišlo njeno pismo, in predno sem ga odprl, sem ga poljubljaj kakor blazen. Potem sem ga odpiral počasi — spominjam se natančno — s škarjami, potem čital s silnim nemir in naposled prilično norel.

„Ona me ljubi, ljubi, ljubi...“ Naglo sem hodil gor in dol po sobi, potem sem hitel naprej, ven na cesto, v drevored, v hosto, od tam nazaj v mesto, potem k prijatelju, prijel sem ga za rame in sirovo stresel.

„Ona me ljubi, ljubi, ljubi...“ Zvečer sem čul do polnoči, igral klavir, same skladbe s sladko zvencimi zaljubljenimi naslovi, nato zopet hodil po sobi, iztezal predse roke, poltihu izgovarjal njeno ime, sedal zopet za klavir, igral od Elgarja „Liebesgruss“, od Lehara „Wenn zwei sich lieben“, od Mendelsohna „Auf Flügeln des Gesanges“, od Beethovna

overturo „An die Freunde“ in vstal zopet in čital njeno pismo iz nova in ga poljubljaj.

Jaz nislim, če bi me bil kdo tiste dni klofutil ali mi storil največje zlo, bi se bil zato komaj zmenil.

„Kaj je meni ves svet, kaj so mi mar klofute in zločini!... Ona me ljubi, ljubi, ljubi...“

Od početka sem odgovarjal samo takoj na njeno vsako posamezno pismo a pozneje sem ji pisal vsak dan. Izbral sem največji format, popisal vse štiri strani, očital ji, da me ne ljubi, da je njeno nagnenje do mene nezustavno, prosil jo, naj me ljubi, naj misli name in naj se skoro vrne. In tudi ona je odgovarjala včasih sentimentalno, včasih prirčno. Objubila mi je pisati vsak dan, pravila je, kako si že želi mene videti in poljubiti (na tem mestu je stal pomisljaj, in jaz sem ga razlagal zase kar najugodnejše), kako misli name po dnevi in nemore zaspati zvečer, ker se boji, da nebi prišel „črn oblak“ in zagrnil najuje sreče.

Ali tisti črn oblak je prišel nemudoma. Dva dni nisem prejel od nje nobene vesti, tretji dan zvečer se je nepricakovano pripeljala in videl sem jo v društvu njenega očeta zunaj na šetališču. Pozdravil sem jo ves skrajno nerivozen — v mraku je bilo in zdelo se mi je, da je vsa zardela od neumljivega veselja nad tem svidenjem. Mene je ista hip spreletel mraz, silna vročina me je obšla, pozno v noč sem hodil po mestnih ulicah iz gostilne v gostilno, iz kavarnne v kavarno, a upokopiti se mi je bilo nemogoče.

Drugi dan sem upal trdno, da mi bo ponudila priliko za samotno seštanje. Ob osmih, ko sem šel v pisarno sem se oziral neprenehoma nazaj in strmel naprej, da bi zagledal pač kme njen rožni obraz, njene temne globoke oči. Isto sem počenjal opoldne, ko sem se vračal, isto ob dveh, isto ob štirih in šele

ob šestih zvečer sem jo srečal v parku.

Prijajala mi je nasproti s prijateljico, ki jo še danes sovražim. Šubo dekle je bilo to, obraz voščen, neprijeten... govorila ji je nekaj, ko sta se poslavljali, menda je bilo to tisto. — Da, jaz jo sovražim! „Ah, in stopila je pred me in mi je ponudila roko. Ali kako je govorila, govorila! Hladno, vsačudenje, kakor s služkinjo, ki ji snazi čevlje.“

„Vidite“ — je rekla, in na njenem obrazu je igral konvencionelen smeh — vidite, jaz sem spoznala, da vi dešno mislite. Jaz ne mislim tako!... To vam moram pač povedati! Tudi časa nimam zato!“

Jaz sem bil ves iznenaden, v tistem hipu so se zmedle vse moje misli, v prsih sem začutil silno praznoto, brez duše, brez čustva...

„Torej ni upanja... Meni bo težko zdaj“ — sem govoril s presledki, skušal sem se nasmešiti, bogve kako se mi je posrečilo ta nasmeš! — „težko, ker sem se v to — poglubil...“

Potehu sem ji ponudil roko.

„Torej odigrano?“ sem jo plašno vprašal, in ona se je okrenila naglo in odgovorila odhajaje, a odločno: „Odigrano!“ Kakor pravim: jaz sem bil pravzaprav brez čustva. Na ta način kakor otrok brez glasu, ko dahne globoko vase, da potem glasneje zaplače. Ali pravljala se je nevihta, razgrnilo se je nad dušo grenko spoznanje, preko misli so bežale teške besede.

„Ona me ne mara, ker jo resno ljubim... Ona nima časa zame...“

Meni je bilo strašno in hodil sem vsepovsod in iskal razvedrila. Šel sem med druge, izpil sem tri štiri kozarce močnega vina po vrsti, skušal sem ironizirati samega sebe, očrtati njo kot zanimivo žensko, sebe kot smešnega trubadurja, a bilo mi je strašno. Naposled sem

odšel zdej za gostilniaki vrt, ponavljal sem polglasno svoje spoznanje, hodil naglo gorindol in tiskal robove na usta.

„Ona me ne mara, ker jo resno ljubim... Ona nima časa zame... Ona me ne ljubi, ne ljubi, ne ljubi...“

Izza vogla je stopil prijatelj pogledal mi je čisto blizu v obraz, potem se je okrenil in odšel k mizi.

„Gospoda, on joče...“ Čul sem njegove besede, tudi smeh drugov in odšel sem potem počasi po stranski poti dal proti hosti.

RAZNOTEROSTI.

Zaprl so v Bruslju nabiralec milijardov za katolike, katere je seveda ohranil zase. — Pri njem so dobili 50.000 frankov.

Električen tok 20.000 voltov je sežgal v Grateinu nekemu delavcu desno roko, ker se je nepravilno približal napeljavi v transformator.

V zavetišču za stare vojake v Budapešti so se uprli veteranci ter zahtevali odstranitev načelnika polkovnika Krudy, ker jih je za vsak najmanjši prestopok kruto kaznoval.

V Šoli.

Učence: „Gospod učitelj prosim, da bi smel popoldan doma ostati!“

Učitelj: „Zakaj pa?“

Učence: „Imeli bodemo krst.“

Učitelj: „Saj je vendar ata že dve leti v Ameriki.“

Učence: „Saj papa večkrat pišejo.“

Sto tisoč možkih brez dela. Kakor v Londonu, tako je tudi v Berlinu beda med brezposelnimi delavci velika. Social-demokratska komisija je našla v Berlinu in predmestjih nad sto tisoč delavcev brez posla, in sicer v samem Berlinu sedem in šestdeset tisoč in po predmestjih tri tisoč. Štetje se je vršilo od hiše do hiše.

Tel. Cuy. Central 7387-R.

TISKOVNA DRUŽBA "AMERIKA"

Prvi slovenski dvo-tednik.

6119 St. Clair Ave. N. E. - - Cleveland, Ohio.

IZDELUJE:

VSAKOVRSTNE TISKOVINE kakor račune v vseh oblikah za vitke, pismeni papir i. t. d. Vizitnice raznih oblik. Vabila in lepake, (plakate.) i. t. d.

VSE TISKOVINE za podporna ali druga društva, kakor pravila, poročila, zalepke, pismeni papir i. t. d. in vsa v knjigovoznico spadajoča dela.

PRODAJA raznih knjig in razglednic.

VSako DELO se izvrši točno, okusno in po najnižjih cenah.

Pošiljamo denar na vse strani sveta, najhitreje in varno. Za Združene države smo v zvezi z American Express Company.

Prodaja parobrodskih listkov

Slovenska Podporna Jednota,

ustanovljena dne 31. Jan. '09.

s sedežem
v CLEVELANDU, O.

GLAVNI URAD: 6119 St. Clair Ave. N. E.

GLAVNI ODBORNIKI:

predsednik: JOHN GORNIK, 6113 St. Clair Ave. N. E.
podpredsednik: FRANK BUTALA, 6220 St. Clair Ave. N. E.
podpredsednik: ANTON SKUL, 977 East 64th Street. N. E.
glavni tajnik: JOSIP JARC, 6119 St. Clair Ave. N. E.
glavni tajnik: ANTON PUCEL, 1176 Norwood Road.
blagovnik: FRANK STRNISA, 1009 East 62nd St. N. E.
vetovni zdravnik: Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

NADZORNIKI:

Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., N. E.
Frank Crnc, 1114 East 63rd Street.
Rudolf Perdan, 1308 East 55th Street.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Mihelič, 6213 St. Clair Ave. N. E.
Dr. J. M. Seliskar, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Franc Zele, 1128 East 63rd Street.

POROTNI ODBOR:

John Gorjup, 3153 Kraus Court.
John Wlederwohl, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Jac. Hočevar, 1165 East 61st Street.

GLASILO JEDNOTE: "CLEVELANDSKA AMERIKA."

Iz domovine.

KRANJSKO.

Intendanca slovenskega gledališča. Magistratni svet je volil v svoji večerajšnji seji v Andanco slov. gledališča za leto 1909-1910 podžupana g. Ivana Tavčarja, obč. svetnika g. dr. Miljutina Zarnika.

Skupni grob septembrskih vojakov je sedaj popolnoma preložen in lično obložen s skulpturami. Izvršilo se je delo po naročilu g. D. Lundra, ki je polovico včeraj tudi še lep šopek na domilo svojem nepozabnemu bratru Rudolfu, čigar imendan praznovali včeraj njega dražje kot po tako bratki ločitvi.

Smotilo Rudolfa Lundra in I. Adamiča je lično nasadil na Slovniških ulicah št. 4. Karel Steblaj.

Društveno. Deželno predsedstvo je odobrilo pravila novega društva „Narodna godba v Ljubljani“.

Rešilno nagrado v znesku 20 K je priznala deželna vlada imencu Golobu, ključavničarju Idriji, ker je rešil iz vode hlapca L. Jenka iz Idrije.

Intendant, doma iz Ljubljane, je 15. p. m. se je na Reki vrnil v gledališču iredentovska deželna organizacija. Pri tem: „Siamo tutti una famiglia“ (Ernani) so igrali metali rdečebelozelene trakove itd. Polcija je štiri redarje zaprla, eden izmed njih je doma iz Ljubljane, karer poroča „Neue Freie Presse“.

Kdo je neki to? V poljedelski svet je volil za leto 1909 do 1913 deželni svet kot člana g. Fr. Povšeta in kot namestnika grofa A. Barčiča. Kmetijska družba pa ravstetelja g. G. Pirca kot člana in J. Pogačnika kot namestnika.

Kranjska hranilnica je našla knjžico, za katero se je zadel prvi pravičar lov po celi državi. Skoraj bi človek mislil, da ima c. kr. orožništvo prav poseben nalog, loviti in reorganizirati, ne sicer te uboge, ki prav resnične in pravične knjžice, pač pa tiste, ki so tako pametni, da jo hočejo čitati in v prvotnosti to pametno tivo tudi drugim. Danes je ljubljansko okrajno sodišče dalo kar štiri obtožence, češ, da so razširjali to knjžico. Bili so Josip Lavčičar, gostilničar v Gorju pri Medvodah, ki pa je oproščen, potem Marijeta Steršič iz Zgornjih Pirnič, ki je postrela na naslov svojega očetovskega knjžice doma na 15. oktoder so jih nekateri prijatelji vzeli seboj na svoj dom, da so baje to storili z njem v soglasju, ne da bi bila sama „list“ za kolportážo. Je obsojena na 5 K. globe. Sotok je bil obsojen tudi na 5 K. globi, župan v Trojici pa bi bil navzoč pri obsojenju, na 5 K. ker je kakih 100 knjžic razširilo z njegovimi prijatelji. Konec Oktobra.

govski potnik iz Slike, je čital že celo stvar prej v „Slovenskem Narodu“ in je bil prepričan, da sme svobodno oddati knjžice tudi drugim ljudem. Sodnik je upošteval kot obtežilo, da je to storil v večji meri in sicer celo po gostilnah, vsled česar ga je obsodilo na 10 K. globe. — Kakor se nam zdi, bodo te obsode, temelječe na zastarelem § 23. zastarelega našega tiskovnega zakona, vzbudile edino le še večje zanimanje zato f. i. knjžico o Kranjski hranilnici.

Za župnega upravitelja v Divači je imenovan č. gosp. Aleksander Martelanec, dosedaj duh. pomočnik v župniji sv. Jakoba v Trstu.

Nerazvitega novorojenčka so našli na pokopališču na Opčih.

V škaf vode je padel v odsotnosti matere 7 mesečni B. Skutin v Trstu ter utonil.

Na tržaškem odru se je uprizorilo v nedeljo t. j. 18. p. m. češka noviteta „Tretje zvonjenje“.

PRIMORSKO.

Narodna delavska organizacija v Trstu otvori v kratkem svojo združeno gostilno.

Vesela vdova, znana nemška opereta, je iz političnih ozirav v Trstu in Pulju prepovedana.

KOROŠKO.

Slovenska požrtvovalnost pri zadnjih volitvah na Koroškem. (Po Miru.) Volitve. — Junaki.) V žitarovski občini je prišel sedemdesetletni starček 4 ure daleč k volitvi. Vstal je ponoči. Hodil je z bakljo. Gazil je meter visok sneg. V osmih urah je bil na volišču. — Neki hlapec, ki s 50 drugimi služi zagrnjenemu nasprotniku slovenskega naroda, se vzdri volitve, dasiravno je prišel komando od gospoda, da vsi Metnica volijo. Zasmehovanje in zasramovanje tovarišev ga ne ustraši. Je pač junak!

Junaki. Od vseh strani prihajajo posamezna poročila o požrtvovalnosti in navdušenosti naših volilcev. Noben graben ni pregledok, noben sneg ne prevelik, noben vihar prebujen, nobena pot predolga. Niti lakota, niti žej ne zadržajo. Grede skupno dol od svojih domov v dolino pričat za svojo slovensko-krščansko stranko. Mi ne moremo vas poplačati, to bo enkrat Bog moral storiti. Zahvaliti se vam, to je pa naša sveta dolžnost. Vemo, kaj so trpeli Obričani, ki so morali trikrat tako daleč, v takem snegu dol hoditi. Nad vse so pohvale vredni Koprivčani. Prošilo se je okrajnega glavarja v Velikoven, da bi smeli voliti v Črni. No! pa seveda. — Vse te oblaščaje, recimo, da bi smeli doma voliti v Koprivnici, to je vse izključeno v pasi ljubi Avstriji. Ko je vladalo videla, da je nikdar ni bilo vrneno, da je nad

dva metra snega zapadlo po goratih krajih, bi se li ne mogla usmiliti uboga ljudstva ter preločiti volitev?

Borovlje. Dne 9. aprila sem prišel v Borovljah v „gausthaus“ tik ceste. Na mojo uljudno prošnjo za vrček piva se zadre gostilničar nad menoj: Vassss? „Slovenskega piva“ torej nimajo, pač pa marajo slovenski denar! Gostilne, dragi rojaki, kjer nečete znati slovenski in kjer ni nobene krščanske podobe, pač pa dosti nagih ženskih naslikanj, to so nemškutarke trdnjave! Proč od njih! Svoji k svojim!

Borovlje. Dne 25. in 28. preteklega meseca vršile so se pri Justu šolske predstave v korist ubogim otrokom. Zelo hvalevredno je to in tudi potrebno, da se navadijo otroci lepšega obnašanja. A čudno je, da je protestantska učiteljica cele mesece otroke vadila od nedeljah ravno med službo božjo, tako, da se je niso mogli nikdar udeležiti. Namen ali kaj? Ali deželni šolski svet tega ne more zabraniti?

Jezerko. V Jezerški občini je bilo 187 volilcev v zapisniku. Pri ožji volitvi je bilo oddanih 179 glasov. Dva Nemca in šest Slovencev se niso udeležili volitev. Od Slovencev so pa trije hudo bolni in trije so odsotni od občine. Čudili smo se čez 87 let starim možem, ki so se ob tako slabih potih dvakrat v enem tednu volitve z navdušenjem udeležili. Večstranska želja volilcev se je slišala na dneve volitve, da bi ljudje radi poznali moža, za katerega se potegujejo. Ko bi bilo enkrat mogoče, bi stvari ne škodilo. Čez šest let porazimo nasprotnike gotovo.

STAJERSKO.

Občinske volitve v Brežicah se v kratkem vrše; Slovenci se jih udeležijo v vseh treh razredih.

V Slovenji Bistrici so pri občinski volitvi v III. razredu zmagali trije Nemci in trije Slovenci. V II. razredu so zmagali Nemci.

Požar je 12. p. m. uničil v Bišni stanovanje g. Lovrenca Kogleca. Posestnik je bil zavarovan.

„Schulvereinsortsguppe“ se ustanovi na Pesnici. Slovenci, pozor!

Imenovana je poštna upraviteljica Marija. Wambrecht-Samer v Planini za poštarico v Studencih pri Mariboru.

Slovenski lepaki v Mariboru. Zadruga mariborskih postreškov „Union“ je vrnila „Slovenski čitalnici“ njene lepake, češ, da je mestni urad prepovedal razširjanje slovenskih lepakov po mestu. Čitalniški odbor se je proti temu pritožil na mestni urad, nakar je dobil odgovor, da noče na pritožbo ničesar odgovarjati, niti ukrepati. Proti temu odloku je vložila Čitalnica ugovor pri namestništvu, ki je ukazalo mestnemu uradu, da mora dati društvu glede te pritožbe takšen odgovor. To se je zgodilo 21. februarja t. l. Sedaj je začelo po glavah teh visoko učenih mož vreti in kipeti, ker niso vedeli, kako naj napišejo primeren odgovor, ki bi odgovarjal ukaz namestništva, obenem pa tudi ohranil mestu nemško lice. In kuhali so do 6. p. m. in skuhali imeniten odgovor. „Mestni svet se noče vmešavati v obseg delovanja zdruge „Union“, ki pa sme izvrševati svojo obrt le v toliko, da objavlja samo lepake v nemškem jeziku.“ Na zahtevo čitalnice, da se ji odkazejo novi prostori za nabiranje slovenskih lepakov, če jih ne more družba „Union“ nabirati na svojih, odgovarja mestni urad, da sedanji prostori popolnoma zadostujejo splošnim potrebam, sicer pa da nabiranje slovenskih lepakov v Mariboru sploh ni potrebno iz enostavnega vzroka, ker pride v Mariboru kot občevelni jezik le nemški jezik v počtev. Nemškutarji so povsod enaki.

Mladenič presrečil v Skočjanski jami. Pred par tedni je izginil iz Skočjana pri Divači — kjer se nahaja slavnoznan Skočjanska jama, in se izgnala Reka v kraško podzemje.

— zaletni kmečki mladenič imenom Gombač. Nek večer sedel je imenovani skupno z drugimi prijatelji do polnoči v neki koocejski gostilni. Narkot je postal Gombač bled po obrazu in naprosil prisotnega prijatelja, naj gre za trenutek z njim pred hišo. Prijatelj — ki je pa ravno karte igral, Gombaču ni ustrejel, na kar je poslednji sam zapustil gostilno. In od tedaj ni bilo po njem ne duha ne sluha več. Domačini, posebno obupana mati so več dni živeli v groznem strahu, in brzojavili na vse strani, se li ne nahaja kje podoben mladenič. Obšla jih je strašna misel, — posebno, se ker je nekdo onega usodnega večera videl Gombača sloneti ob zidu prepada, kot da bi mu bilo slabo — ni li morda padel v brezdno, — ki je globoko kakih 50 metrov! In res so se dali mladeniči navezati na vrvi in se spustili v temno globočino. Na neki kamniti ostrižini so našli čevljev nesrečenega, kot gotov znak, da je padel v jamo, a o njem samem ni bilo več sledu. Ravno tiste dni je bila Reka zelo velika, tako, da je segala in preplavila tudi ono mesto, kamor je bil padel nesrečen in ga seveda odnesla s seboj v skrivnostne kraške votline! Sli so s čolnom daleč v globino, ali iskanje je bilo zaman. Sodi se, da je bilo prišlo Gombaču slabob, se naslonil na zid, kateri služi kot ograja prepada, izgubil ravnotežje in strmoglavil v temno globočino.

ELLEN KEYINI NAZORI O ŽENI.

(Omladina.)

Ellen Key je gotovo najodločnejša sodobna ženska misliteljica in pisateljica. Ni pa propagatorica moderne ženske emancipacije. Ne samo tendenca njenih del, temveč tudi sama izrecno pravi, da ne stoji v vrsti sedanjih „Frauenrechtleric“. Uvidi pač, da so navdušene feministke večinoma izgredile pot k svojemu prvotnemu idealu, da je sedanje žensko gibanje skrajni egoizem, ki ne pozna nikake meje. Današnje ženstvo zahteva brezdržno iste pravice, kakor jih ima mož. Žene smejo in tudi morajo zahtevati to, kar jim pripada kot človeku: pa samo to in nič drugega. V ostalem sth namreč mož in žena dva povsem različna spola s svojimi posebnimi zmožnostmi in nalogami. Zahteve enerģična spola pa se nehalo tam, kjer se prično pravice drugega. Zato naj vsak spol opravi, kar je tista dela, ki spadajo v njegovo področje že po naravnih določbi. Feminizem naj tedaj ne stremi po oni enakopravnosti, kjer more žena razvijati ravno iste sile kakor mož, ampak da naj ženi ono prostost, kjer more svobodno gojiti in uporabljati le svoje individualne zmožnosti, ki se pa jako razlikujejo od možkih. Tudi žena lahko ustvari nekaj ravno tako velikega kakor mož; toda to mora biti samoniklo, vzraslo na njenem lastnem polju in s posebnimi močmi.

Naloga moža je, ustvarjati človeštvu nove ideje, žena pa naj daje svetu nova življenja. Vsak spol ima torej svoje posebne dolžnosti, ki jih more prav izpolniti le sam. Naj se žena še tako trudi, nikdar ne bo dosegla tega, kar je storil mož. Pač bo bodoče ženstvo genialnejše od sedanjega, toda poleg ali celo pred moža ne bo moglo sptiti nikdar. Inteligenca matere preide na otroke in umevno je, da postane mož s silami, ki jih je razvil v teku stoletij in z onimi inteligentne matere vendar večji kakor pa žena, ki se je šele začela razvijati. Razmerje duševnega stanja obeh spolov se torej v splošnem ne more nikdar veliko izpremeniti.

Narava je dala moči jasnejši razum, duševno silo in veliko telesno moč, ženi pa bogato čustvovanje. Te lastnosti, ki jih ima samo mož in ne žena — vsaj v toliki meri — pa nikakor ne delajo žene človeško manj vredne in ne škodujejo razvoju novih generacij. A ne

kaj drugega je, česar pomanjkljivost vpliva tako bridko na napredek človeštva. „Pogum in resnica je to, kar pred vsem manjka ženam“, pravi pisateljica. Žene nimajo poguma, da bi mogle ločiti obliko od bistvenosti, da bi si upale trditi to, kar sicer negira občno mnenje mase, a izpoznajo same za pravo. Da je ta slučaj resničen tudi pri inteligentni ženi, dokazuje dejstvo, da ni pisateljice, ki bi izražala v svojih spisih originalne misli. Na vsako žensko delo vplivajo direktno ali indirektno ideje velikih možkih duhov.

V pomanjkljivosti teh važnih lastnosti je tudi iskati vzrok ženskem konservativizmu. In veliko žensko vprašanje bi moralo obstajati v razmišljanju, kako opustiti ženo konvencionalizma; zakaj s tem ovira žena moža in otroke pri kulturno-naprednem delu.

Ellen Keyevi je ideal ona žena, ki more nastopiti kot ljubeča mati inna gospodinja, kot vsestransko razvita osebnost brez predsodkov. Pravi ženi mora biti vsako domače delo več kakor javno opravilo. Le izredna nadarjenost in posebne razmere dovoljujejo omoženi ženi delo izven doma.

Žensko vprašanje se mora torej obravnavati tako, da končna rešitev ne ovira individualnega razvoja žene, ne dela konkurence možu in da pospešuje kulturni razvoj. Če pa hoče feminizem doseči te cilje, tedaj mora postati to največje vprašanje sedanjega časa del velikega delavskega gibanja, del znanstvenega raziskavanja in del občečloveškega vprašanja.

Ta sestavek je kratko escerpira nazore, ki jih izraza Ellen Keyeva v sledečih svojih delih: Das Jahrhundert des Kindes, Die Wenigen und die Vielen, Misbrauchte Frauenkraft, Essays.

GOLJUFIJE SLADKORNEGA TRUSTA.

Zvezne preiskave proti American Sugar Refining Co., iz New Yorka, ki je samo podružnica velikega sladkornega trusta American Sugar Refining Co., iz New Jersey, so prinesle na dan zanimivo povest o goljufijah sladkornega trusta. Najmanj deset let je trust z goljufijami pripravami tihotapil sladkor v Ameriko in zastoj vvozil na tisoče in tisoče funtov ocline „prosti“. Tednik „Outlook“ trdi da je trust spravil v Ameriko med letoma 1901 do 1907 celih 25.000.000 funtov sladkorja, pri katerih ni plačal najmanj milijon in četrt dolarjev colnine, kot bi jo bil moral.

Vlada celo trdi, da je bila o goljufana že od l. 1897. od dveh brooklynskih čistilnic sladkorja in tudi v Jersey City. Škušala bode iztirjati prikrito colnino.

Po dolgi preiskavi se je vladi res posrečilo kaznovati trust svoto en milijon dolarjev, ki je bil izplačan z veliko nejevoljo in pod protestom od strani trusta.

Tednik „Outlook“ imenuje goljufijo kot „povest o sedemnajstih luknjah.“

Nasli so, da je trust imel posebne goljufive priprave pri vseh sedemnajstih tehnicah za sladkor v pristanišču v Brooklynu. Priprava je bila narajena iz majhnega vzmeta, žice in luknje zvrtnane v vogal vsake tehtnice. Pri tehtanju sladkorja sta vedno navzoča dva uradnika, eden od družbe drugi nastavljen od vlade.

Družbeni „čeker“ ima stalen sedel, in to ravno tam kjer se je dobila luknja. Vzmet (feder) in žica sta bila tako naraynana, da sta zmanjšala pritisk tovora na ploščo tehtnice. Žica je bila namreč zvezana z mehanizmom tehnic, da je lahko družbeni zastopnik samo z majhnim pritiskom na vzmet, zmanjšal nakazano težo za osemindirideset unc.

Goljufijo je izdal neki Rich. Whalley, ki je delal dalje časa za družbo kot čeker. Že l. 1907 je izjavil, da je rabil po navodilu družbenega nadzornika sredstva, da je zmanjšal težo sladkorja.

Vlada je Whalleyja sprejela v službo kot posebnega agenta in ga poslala v Brooklyn k vladnemu colninskemu zastopniku Richardu Parr.

Opazovali so družbenega čerkerja ter zapazili, da je pri vsaki nakladi sladkorja na tehtnico spustil roko ob stran navzdol.

Parr in pomočnik sta vzela eno naklado, ki so jo ravno tehtali, in jo shtetala sama na posebnih tehtnicah. Tovor je tehtal 18 funtov več, kot je pokazala colninska tehtnica.

Parr je ukazal družbinemu uslužbencu, naj ostane raz sedež, in našel vzmet ovit z vrvi, ko da bi se kdo ne obdrnil s prstom. Pozval je uslužbenca, naj pove, kar ve o pripravah. Mož je bil tako drzen, da je naravnost utajil celo stvar in rekel, da nima niti pojma, kaj bi to pomenilo.

Ko so čez par dni pregledali še ostale tehtnice, so pač dobili utknje, toda brez vzmetov kature je družba tačas pobrala iz mesta.

Ni čuda, da je takimi goljufijami družba delala velik dobiček in plačevala dividende po šest odstotkov na glavnico od newyorske družbe.

PROŠNJA.

Spodaj ponižno podpisani Frank Peskar stanujoč na 3514 E. 81st St. N. E. Newburg, Ohio, obračam se tem potom do dobrih src usmiljenih rojakov v moji veliki potrebi, v kateri se nahajam. Žena mi je bolna že 23 mesecev. Veliki stroški, katere sem imel v nadi, da se ji povrne ljubo zdravje, pobrali so mi ves pičli zaslužek sedanjih slabih časov in še zadostoval ni. Zdej se nahaja že mesec dni v St. Aleksis bolnišnici brez upanja na ozdravljenje. Ostal sem sam s sedmimi nedoraslimi otroci, katerim moram vsem živež služiti. V tako obupnem stanu sem primoran prositi mile rojake usmiljenja in pomoči. Nadajajoč se gotovo pomoči in usmiljenju, se priporočam

Franc Peskar.

Mali oglasi

Ako imate na prodaj hišo, svet pohištvo ali kaj drugega, dajte oglasi v naš list, ki bo shranil, da se dobijo kupci. Cene nizke.

Na prodaj hiša pod jako ugodnimi pogoji, 9 sob, prostora za tri družine. 1038 E 61 St.-5

Prosim rojake po Združenih dr. da mi naznanijo naslov Ivane Grmek, pris-a je v Ameriko pred 14 dnevi, ali se naj pa sama javi. Marija Turek, 1122 E. 63 St. Cleveland, O.

Iščem fante na hrano in stanovanje. Jakob Mlakar, 4126 St. Clair Ave. N. E. 31-4

Na prodaj lot in hiša, na Addison Road blizu St. Clair. Vrednost \$2800.00 in se prodaja za \$2400.00. Na prodaj hiša na 993 Addison Rd. za dve družini; velik hlev \$2400.00. Na prodaj hiša in hlev 951 E. 70th St. blizu St. Clair za tri družine lot 40x178 prodaja se za \$36000.00. Vprašaj pri Mc Kenna Bros. 1365 E. 55th St.

Hiša na prodaj, zelo poceni, radi odhoda v štari kraj, 7 sob in prostor za prodajalno. Stoji na Nelson Ave., Stop 125 (blizu J. Drugoviča), Nottingham, Ohio. Vprašajte pa pri John Glavič, 1139 E. 63rd Street. 32-49-npl

Išče se Mary Kuttman. Za njo, ali njen naslov bi rad zvedel Joe Tinča, Goodstone, O., Post Office.

Na prodaj 10 sodov najboljšega jabolčnega mošta iz prvih pennsylvanskih jabolk. Ker je to zadnje naše blago, te opozarjamo, da se potrudite. Vprašaj ali piši na 6121 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Na prodaj dve hiši, ena je zadaj druga stoji na glavno cesto. Pripravno je jako za salon ali kakšno drugo obrt na 1738 E. 45 cesti. Vprašaj pri Geo. Travnkarju.

E. A. Schellentrager
LEKARNAR.
3361 St. Clair Ave. N. E. Govorimo slovensko
Prsni-Balzam, ozdravi prehlad in kašelj 25c
Magični Anodyn ligament. Najboljši za bolečine 25c
Schellentrager's Carbolic Ointment, zdravi praske, kožne bolezni 25c

ROJAKI: Kedo Vam zamore v slučaju boleznijamčiti, da Vas bode hitro in uspešno popolnoma ozdravil? Nikdar kaki Medical Institut, kateri se skriva za imeom že pred več let umrlega zdravnika, ter Vam pohtuja ničvredne zdravniške knjige, samo da iz Vas izmami čim več denarja, temučas samo izkušeni in vestni zdravnik, kateremu z mirno vestjo lahko zaupate svojo bolezen v zdravljenje in to je jedini samo naš slavni zdravnik

Dr. J. E. Thompson
Glavni zdravnik in ravnatelj
Slovenskega zdravnišča v New Yorku.

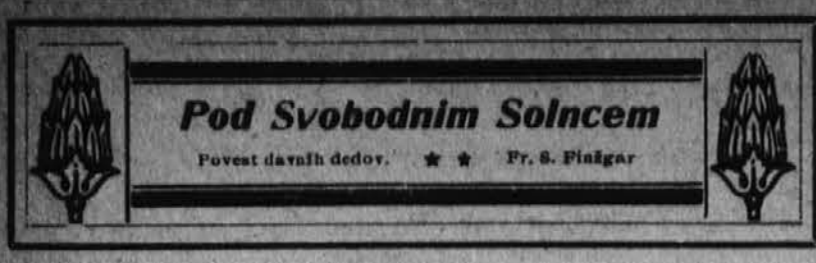
Dr. Thompson je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, brez da ga pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen. Njegova izkušnost v zdravljenju Vam garantira, da Vas zamore ozdraviti in ako bolehat naj si bode na kateri koli akutni, kronični, zunanji, ali notranji bolezni, kakor tudi kateri koli možki, ali ženski spolni tajni bolezni. Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Dr. Thompson Vam jamči za popolno ozdravljenje sledečih bolezni: — Revmatizem, Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, ušes, ledic, prs, jeter, mehurja, neravnost; Vse živčne bolezni; Neuralgijo; Kih, ali bruh; Zlato žilo; Božjast; Volenico; Vse moške in ženske spolne bolezni; Vse kožne bolezni; Srečino, lišaje, hraste, rane, mazule po obrazu i. t. d.

Zakaj zdravi Dr. Thompson z takim uspehom? Ker ne izdava denarja za ničvredne zdravniške knjige, temučas samo za najboljša in najuspešnejša zdravila.

Ako ste torej bolni, ali ako Vas drugi zdravnik niso mogli ozdraviti, in Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, ter ako želite v kratkem in to popolnoma ozdraviti, tedaj se pod nikakim pogojem ne obračajte na kake ničvredne Medical Institute, marveč poverite samo izkušnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, zato natanko in obširno opišite svojo bolezen, kako je ista nastopila in se razvijala, ter pismo na to pošljite edino le na:

Slovensko Zdravišče
Dr. J. E. THOMPSON,
342 W. 27th St., New York, N.Y.

Pod Svobodnim Solncem

Povest davnih dedov Pr. S. Pinaar

(Nadaljevanje.)

Epafrodit je poslal do Radovana in Iztoka Melhiora. Naročil je, da mora Iztok tekovati. Stavil je nanj že visoke svote. Pripral je pri dirki ogromno denarja — in stava mu je bila zabava. Vse je stavilo na Azbada, ki je slovel kot najboljši lokostrelec. Epafrodit jim je nalašč kluboval in stavil na svojega gosta — Iztoka.

Radovan se je že opil. Kričal je in prepeval pa držal neprenehoma vrč v rokah.

"Moj sinko, hej moj sinko, s kamenom ubiješ tega ptica, miže, opolnoči — hej moj sinko! Pij Iztok, pij, pijan ga zadanec..."

Sinejali in krohotali so se vsi razni bojevnik, ki so se zbrali pod katismo, da se udeležijo tekme. Iztok se ni smejal. Zamamil ga je hipodrom. Njegove ustnice so bile vroče, pa se ni dotaknil pijače. Videl je Upravo, videl Teodoro, blesk in sijaj, razsipanje, divje tolpe — in mekuške Bizantince. In pomislil je na svojo moč, pomislil na svoj narod in na vse narode, ki so vkovani v verige od tega mesta. In srmoval se je, da zmagojejo narode taki cesarji, da jim vlada tako mekuško mesto. In pri Peranu se je rotiti, če ostane živ, ne vkuje nikdar Bizanc v verige svobodnih Slovencev.

Dolgo so bučale trombe, preden so prebučale hrup in krik v hipodromu. Justinijan se je vračal z dvorom. Teodori zmagovavki je dal belo rutico, da ona otvori tekmo. Konji iz carskega hleva so bili na razpolago strelecem. Drug za drugim so dirjali krog meti, streljali v kragulja — puščice so občivali v škrlatni strelji, prodirale jo — pa kragulj je s trepin pogledom motril preganjalce in tekmece. Bočil je vrat, vztrpetaval s kreljutmi, umaknil se marsikaki pušici in ostal nedotaknjen.

Med ljudstvom je vladal smeh, dvotipi so doneli na razne strele, rogali so se jim, metali vanje dateljne, oranže in se zabavali, kakor bi klovni igrali v areni.

"Poslednji!" je zopet sporočil Epafrodit po Melhioru. "Poslednji naj je Iztok!"

Vrsta lokostrelcev se je praznila. Mnogi so odstopili, zlasti oni v lepih oklepih palatinske vojske. Zbali so se poroge. Edini Azbad je vzdržal. Zbral je vse moči, da je vztrajal miren. Mislil je na Irene, ki jo je ljubil z nedosežno strastjo — a ona je bila hladna. In danes ji hoče pokloniti slavo zmagovavca. Upal je trdno. Ozrl se je večkrat na katismo — pa Irene ni zazrl. Sedela je skrita, tiha. Ni se smejala, ni gledala. Njeno srce je klečalo pred oltarjem in prosilo Krista, naj ji prizaneša — naj Azbad ne zmaga.

Le par tekmecev je še čakalo. Tedaj Azbad ni mogel več strpeti. Naj se odloči! Zataknil si je tri puščice, vzvel lok in zasedel konja, katerega ni še nihče jezdil. Dolge tedne se je uril na njem.

Ko se je pojavil izpod katisme, je zavladala naenkrat tihota. Nanj in zoper njega je bilo stavljenega mnogo denarja.

Počasi je jezdil krog spine, pozdravljal na levo in desno, priklonil se je pod katismo, ozrl se še enkrat po Irene — zastoj. Nato je zdirjal. Zletela je prva strelica, kragulj je jezao zaphal. Prijezdil je drugi, strelica je prhnila tikom glave — hipodrom ga je pozdravil. In jezdil je tretjič naokoli. Srce se mu je razburilo, roka se mu je tresla. Vendar je zbral vse sile, da se umiri. Ustnice so šepetale: Irene, Irene — — — Zopet se je napela tetiva — zazvenela, puščica je bila izborna izstreljena — ali v istem trenutku je

tudi zafrfotal kragulj, paskočil, kolikor je dala veržica — in puščica je zadela ob pero in izbila iz nje pero, ki je plesaje padlo v travo. In tedaj je nastal vihar. Ves hipodrom se je razdelil v dva tabora; polovica je kričala, da je Azbad zadel ptica, polovica je tajila — zadel da je le pero — ptič še sedi in jezno gleda za Azbodom. Oni, ki so stavili nanj — so trdili, da je stava dobljena, oni, ki so stavili zoper — so kričali, da ni dobljena. Nastali so trenutki tolkega viharja, da bi se bil hipodrom izpremenil v boj tisočev in bi bila kri preplula areno, da ni Uprava dal znamenja s trombami. Kot sodnik in najvišji pravnik je razsodil: "Azbad je zadel — in ni zadel. Če ga nihče ne zmaga, bo odlikovan. Stave pa — stojte; če ga nihče ne prekosi — so stave nanj dobljene, sicer — izgubljene!"

Zopet so trombe naznanile novo tekmo. Azbad se je bal. Hitro je velel ponuditi velike svote vsem ostalim tekmecem, da se umaknejo. Večina jih je sprejel denar — le Iztok in dva Tračana so odklonili. Azbad je sam šel do njih. Srečalo se je ponosno oko svobodnega Slovence z floskavim ničnemurnim bleskom Bizantince. Nič ni odgovoril Iztok — govoril je pogled: "Na prodaj nismo Sloveni nikdar!"

In zajezdila sta Tračana, izstrelila, zgrešila. Izborno so švigline puščice, vse tik ob kragulju, prodrele močni škrlat na stehi in izginile. In tedaj še eden — barbar — Sloven. "Zadnji!" — so zatrobile fanfare. Hipodrom se je zopet pomiril, vse se je ozrlo proti krtisim. Pojavil se je Iztok, gologlav, z bujnim kodri, v dolgi halji iz bise, ki jo je prejel od Epafrodita. Med gledalci so se oglasile opazke: "Ha, barbar, v halji kakor Molohov žreč! Vestalka, ta naj zadene? Odkod je? Gost Epafrodita! Baje Sloven!"

Iztoku ponudijo loke in puščice. Napne tetivo pri prvem, drugem — tretjem in trenk — vsak lok je počil. Hladno je metal lepo rezljano orožje na tla.

Ljudstvo se je čudilo. Slednjič se je odločil za grob, velik lok — prav barbarški. Nato si je izbral strelico — samo eno. Ponudili so mu še dve — pa je odkimal.

Med ljudstvom šepetanje začudenja. Teodora sama se je nagnila preko katisme. Nato je šel Iztok sam in si odbral konja: krasno divjo živalco, doma izza Črnega morja. Privel ga je v areno. Ali konjič je bil osedlan, Iztok je zmajal z glavo, sluge so pristopili in odpeli zapone ter sneli sedlo.

Ljudstvo je glasno vzkliknilo.

Tedaj je Iztok prijel haljo dočlenkico in jo vrgel raz sebe. Krog bokov se je zablestela bela jagnječevina, ki mu jo je sešila Ljubinica — in stal je ob črnem konju sredi arene svobodni sin — lep in stasit, da je Teodora pritisnila k očesu brušeno prizmo in ga gledala s pohlepom in naslado: mišica ob, mišici, kakor zid krog Bizanca.

Iztok je zataknil strelico za pas, prijel lok z levico, z desnico brzd, pa je planil kakor pero na konja. Spela sta se kvišku, potem pa zdirjal po areni. Jezdil je prvič — in pogledal kragulja — ljudstvo je zamrmralo, ker ni sprožil.

Jezdil je drugič — strelica še vedno za pasom — konj v vedno besnejem diru. — Iztok pa kakor bi sedel na ptici.

Ljudstvo je zakričalo. "Stre-ljaj, proži! Barbar! Za norea nas ima! Potegnite ga s konja!"

Iztok ni slišal in ni videl. V njem je živel samo trdna zavest, da pred samim carjem

pokaže, kako proži tisti narod, ki mu podira Hilbudije. Tretji je pridvil mimo katisme — roka je segla po strelici — lok se je dvignil — zavladala je tihota, kakor bi se zbiral orkan...

Iztokovo oko se je započilo v sokola, kragulj je zaphal in dvignil kremplje. Bizantski nepremagljivi orel se je stresel pred barbarom... — Iztok je naperil strelico vanj — pa v istem trenutku je že švignil s konjem mimo njega. Tedaj je hipodrom zabučal jeze, kakor silni grom. — Ogorčeni gledavci, ker še ob tretjem pojezdu ni sprožil, so vsuli nanj kletve in psovke, ploha razhonenih ostankov sadja je plusknila v areno, nekateri so snemali sandale in jih metali za njim — drugi so potegnili nože izza pasa in mu pretili s tedom in zaničevanjem. Ali tedaj se je Iztok v hipu okrenil na konju — bil je že blizu meti — puščica je sfrčala — prodrla kragulju s tako silo, da se je utrjala veržica, in ptič je padel s prebodenim srcem pred katismo v areno.

Zabesneli vihar jeze se je pretil v navdušenje, da se je tresel v tentelju silni cirkus. Iz lož je deževalo lavorja, dvorjank so pošle zmagavca z ruticami, pretkanimi z zlatom, in Irena je s plameni radosti na licih šepetala: "Hvalja tebi, Kriste, in tebi sin naroda moje rojke — poljub!"

XIV.

Valovi v Bosporu so tiho šepetali. Na njih je dremalo brodolovje, sanjale so dolgo-kljune jadrnice in sanjale so redke straže na krovih.

Velike ceste morja in suhe zemlje so napeljale vso kri razburkanga življenja v srce Bizanca — v hipodrom in na prostrane fore. Zvezde so mirno gorele, ponižalo se je orientsko nebo in spustilo radovedna zlata očesa blizu razkošne zemlje, da gledajo valove ljudske radosti, da se smehljajo buki in viki, ki se je točila v dan slavilja pod sinji nočni baldahin.

Iztok je slonel na mehki travi. Z visoke terase Epafroditovega vrta je gledal na morje, iz katerega je odsevalo nebo. Ob njem je dehtela rešedla, nad njim so cveteli lavorji.

Večan s častjo, pozdravljan od jezera vzklikov, in vendar v tem trenutku nesrečen. Kaj bi dal, ko bi šumela nad njegovo glavo lisa, ko bi se pod nogami prostiralo belo morje. Svarunovih čred? Ko bi slonel sedaj na okopih gradišča, ob njem oče, krog njega devovjke — pa bi jim pravil o Bizancu, o zmagi v dirkališču, o sijaju in blesku... Mladi bi ga poslušali — njegovi izborni tovarši, katerim bi opisal mekuške-nega sovraga, povedal o sramoti, ki jo pripravlja Bizanc premaganim junakom, o, in mladi bi šli in nesli v srehi njegovo povest, pa bi se razlili od doma do doma Slovencev in oznanjevali boj za svobodo, boj zatiralcem, ki jim zaslanjajo pot čez Donavo.

In pomislil je Iztok, kaj če so se sprli Anti in Sloveni? Morda ne udarijo na ponlad preko Donave na jug? Izdero kopja, zgrabijo sekire, in logi bodo pili kri, ki teče iz ran, zadnih od bratov — — —

Zgrozil se je ob tej misli. Skočil bi v hlev, izbral najboljšega konja in bežal domov... Ali njegovi cilji? Bogovi vodijo njegove korake. Svetoviti sam mu je privel na pot Epafrodita, Perun je pognal strelico v kragulja — in mu otvoril vrata, da pogleda sovražniku v dušo, da mu služi in s tem koristi domu. Ne, sedaj ne sme domov, sedaj še ne. Pojdi — ali tedaj ponese seboj vso umetnost vojske, ki jo ukrade Bizancu in pokloni svojemu rodu na žrtvenik...

(Dalje prihodnjič.)

ZA PRODATI je lepo ohranjena hiša z 9 sobami, prostora za tri družine. Vprašaj na 1038 East 61st Street.

Gspud urednik!

Cev dan včeraj sm Vas klicov po telefon, pa nkuker Vas nisim mogu prklicat, de bi Vam sporoču moje novice, nu še le dons zjutrej sm je za posreču. Veste, iz Čikage sm jo naravnost v Kalumet potegnui in kume sem pršu k moju prijatlu Pauletui mi je že prnesu priftrigar en eistra pismu iz Klevelonta, de naj prov hitru pridnem v Klevelont, ker me čaka več gspudov od Žolietseke Jednote.

Vi gspud urednik, bi mogli men take stvari prec sporočt, za kuga pa imate Vi telefon in zakaj sm jest tulku špendov zanjga, pa kar mučite. Nu nej bo za enkrat Vam odpustim.

Kukr sm tu pismu prebrav, sm vprašu Pauletua za svet, kaj nej storim, pa glej spaka, v tem cajt je pa že en majhen fant prnesu telegram, de morm prov prec pridit.

Zdej pa tudi nisim čist nič čakui, ampk sm hitru pokru pod balonom in sm jo kar čez jezero udaru, taku de sm sreču pršu v Klevelont.

Ta prva pot je bla, de sm pozvedu kje so tist gspudje in kdu so. Najdš sm jih in kaku sm se začudu, k sm zagledu gspuda Ničnima, Čujčeka, Zmajarja in pa Šarovceva Francelna.

Glej jih nu, sm reku, po kuga ste pa Vi pršli tle v naše mestu. Gspud Ničnima mi je pa odgovuru, de nej se kar nega držim, de bom nenu kukr za policaja, ker se boji de bi ne biv tepen v Klevelont. Nu ja, sm mu odgovuru, po koga se pa pršu, če se bojiš pa bi biv raj doma ostov in bi šov k tistmu dohtorju, de bi te en maľ bul ozdrav, ker hudu slabu zgledaš.

Ja prav, veš ti Pauliha tu so samu slabi časi uržah in pr nas v Zolet tud ni taku mraz kukr tle v Klevelont. Nu ja, sm mu jest odgovuru, vem de so slabi časi, ker kriza se še zdej ni prenehala, pa glej de se ne boš tle pr nas še slabih cajtev al pa mraza nalezu.

Glej g Paulihata mi reče, namest de bi mi dav kakšna korajža, me pa še straši. Koga, sm jest odgovuru, sej mi še povedat nočes po kuga si pršu, kaku ti pa nej dam svet; vidiš sm djav tle u Klevelont je vse drgac kukr pr vas, veš tle se ti ne bodo klanjan in ti ne boš nikol klevelontski kralj, kukr si v Zoletu.

Sej tud ne maram bit in tud nisim zatu sm pršu prav on, ampk jest bi le rad nekej ldi sfsku, k men tku nagajaja, de nemorem začet zdraven moje štale zidat hišo, nu, pa saj veš zakaj so te zadnč iz mojša salona phnil.

Tu je že vse dobru sm mu jest reku, ampk ti si že faliv, k si pršu k tem ldem na jeprge in pa k si pr takih na košt, k še k tvojem ferajnu ne spadaja. Ti se bi mogu nejprvu oglasit pr kakšnem takem, k spada k ferajnu in tam bi ti že več povedal, pa tud bi ti mogu komu kej naznanit in le verjem mi, de naš lde niso tku naumen in tud ne tku zabit, de bi emu takmu, kukr si ti po volj ne postregel.

Lub moj Pauliha, veš jest sm na tu že vse pred tuhtu, pa kaj češ k so pa men tist ta zagrižen ferajnarji pisal, de nima nkol besede pr mitengah, sm jim pa tud verjev in kamr so me prpelal, pa ker so štela

večerja in kosil, ke smo šli pa vsi. Nu vidiš, jest sem te ludi poslušui in tud h miteng bom šu, bom saj vidu, če je vse rejs, kar se nam piše, de se bom enkrat previzu pol pa mir naradu pr ferajnu.

Gspud Ničnima, sem mu jest reku, nikar ne hodite k miteng, bulš je, de greste prov prec domu, pa me nej hotu ubogat in je šov.

Jest se pa nisim čist nič več brigu, sm šov pa tud na mitengah in tu Vam bom že druga rajža povejdu, kaj smo se pol z g. Ničnima menila.

Adijo, Vaš Pauliha.

MESSINSKI ŠKANDAL.

Italija je v mnogočem prava deveta dežela. Najbolj pa trpi na tem, da ne pozna nobene javne poštenosti.

Znano je, kako je Nasi goľjufal; znano, kako so župani, sindakti, prefekti in policijski uradniki požrli milijone, ki jih je Evropa in Amerika darovala ob kalabrijskem potresu, zdaj se pa izve, da se je z darovi za Messino ravnotako zgodilo!

Dolgo je vlada prikrivala in dementirala, zdaj pa šta ji zaprla sapo — kralj Viktor Emanuel sam in pa kraljica Jelena. Nenapovedano sta se podala pred tednom v Messino in se ondi zgrozila ob pogledu na ruševine. Danes, po preteku štirih mesecev po potresu, je Messina ravnotako kakor je bila eno uro po njem, da še hujsje je!

Ljudstvo je kar drlo h kralju, ki si je žalosten utiral pot po kupih zidu, blata in desk. Pravilo mu je o korumpiranosti, brezdelnosti in brezvestnosti uradništva, ki so ga iz centraľe poslali "rešiti" Messino. In kralj je dejal:

"E' vero! e' vero! Non si e fatto nulla — proprio nulla!" — "Res je! res! Nič se ni naredilo, prav čisto nič!"

In kraljica je dejala: "E' peggio di prima!" — "Se hujsje kot prej!" — In ko se je kralju približal višji inženir, da ga spremlja, mu je Viktor Emanuel dejal osorno:

"Lei vada a lavorare e sara meglio!" — "Vi pojte delat, pa bo bolje!"

Tako pripoveduje admiral, ki je kraljevsko dvojico spremljal po mestu, v "Corr. d. It." Te besede so prinesli vsi listi in jih vlada do danes še ni upala dementirati. Kdor ve, kako Viktor Emanuel tehta svoje besede, si lahko misli, kakšne lumparije se gode v nesrečni Messini.

Najbolj se je obneslo vojaštvo — ampak ne tisti admirali, ki so prišli 48 ur prepozno po potresu, ker niso bile ladje pripravljene... No, ponejje je mornaričca začela graditi barake, toda civilne oblasti so hotele pomorščake odstraniti, češ da delajo zapreke enotnemu načrtu! Zahtevale so celo, da potrgajo strehe na barakah, ker ni mornariška uprava asfalt naračila pri pravi privilegovani tvrdki! Šele mornarski minister Mirabello je naredil tem šikanam konec.

Kar se tiče barak civilne uprave, imajo uradniki seveda lepe barake, za ljudi so pa zbili par plank in v tem prostoru morajo ljudje jesti, piti, spat in svojo potrebo opravljati! Če pritisne vročina, bo kuga imela tu hvaležno polje. Deske in stavljeni materijal prihaja; pospravljene pa ruševine še prav nič niso, tako da morajo stavljeni materijal, kolikor ga pride, nalagati na kupe, kjer ga pere dež in — gnije. Ruševine so že zdaj po 10—20 m visoke in razsirjajo nepopisen smrad! Komisija za reedifikacijo Messine je že pred več kot enim mesecem izgotovila natančno poročilo glede na načrt novih zgradb, uporabe materijala itd., toda vse je to poročilo označeno za najnujnejše. Še danes počiva na pisalni mizi ministra za javna dela, gospoda Bertolini.

Zdaj ko je kralj krivce ozmerjal, je vlada imenovala po stari laški navadi priiskovalno komisijo. Ta bo seveda najmanj štiri mesece "delovala" in vsa ta komisija poročila! Ampak

to zdaj vai laški listi priporočajo tej komisiji: Naj natančno preišče in potem javnosti predloži račune o tistih milijonih, ki jih je Evropa in Amerika poslala za Messino, o katerih pa ni ne duha, ne sluha... To bi bilo res jako zanimivo.

FARME NA PRODAJ.

V Gladvin, Michigan.

V dobrem kraju. Zemlja pripravna za poljedelstvo. V okolici več slovenskih farm, ki se vedno množe.

Farne po 80 johqv. Za podrobnosti lahko vprašate Frank Mencinger, 3119 Kraus Ct. N. E. ali pri John Novak 1600 East 38th St. Cleveland, O. Cena nizka! zomay

Angleščina in lepopisje v kratkem času.

Pojasnila daje zastoj Slovenka korespondenčna šola.

Box 181 Station B. CLEVELAND, OHIO.

VPRAŠUJTE SAMO PO TEH ZNAMKAH,

PRAVI DUNAJSKI KRUI Sveš svak dan pri vseh grocerjih.

Službo dobi deklica, ki zna govoriti slovensko in angleško, kot prodajalka ženskega blaga v Reimer-jevi prodajalni na 3423 St. Clair Ave., blizo križišča

Lote na prodaj

Kdor si želi postaviti lepo hišo in imeti še posestvo, naj vpraša pri g. Louis Rechar, Euclid, Ohio, za Mix lote. On je naš glavni zastopnik in ima popolno pravico prodat vse naše lote in hiše, ki se nahajajo v slovenski naselbini v Euclid, Ohio.

C. M. MIX

LOUIS RECHAR, gl. zastopnik.

Največji slovenski pogrebni zavod.

Urejen popolnoma moderno, z veliko zalogo rakev, klinča itd. Balzamiramo in vodimo pogrebe. Garantiramo točnost in pravilno postrežbo. Sedaj smo kupili tudi AMBULANCO in jo imamo pripravljeno noč in dan. Posebni uslužbeni. Ako se kdo ponesreči, ali če zbolji, ga hitro prepeljemo domov ali v bolnišnico. Priporočamo tudi KOČIJE za razne prilike in za izlete. Pokličite na telefon, ako ne morete priti osebno.

ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.

Telefon: Central 1381 East 1060 L. Odprto noč in dan. Nočni zvonec.

Lote v Nottingham, Ohio (Stop 125 Lake Shore) NELSON AVENUE

LOTE 51 in pol široki in 420 in pol čevljev dolge. Cena \$600 v gotovem denarju. Za podrobnosti vprašajte Jos. Drugovich, Box 356, Nottingham, O.

Frank Rus, Slovenski javni notar, 6104 ST. CLAIR AVE. Tel. Cuy. Central 4279 R.

JOS. JARC, Slovenski javni notar, 6119 St. Clair Ave. N. E. Izdeluje raznovrstna pooblastila, pobotnice, kupne pogodbe, prošnje za oprostitve vojaških vaj i. t. d.

A. J. BRADLEY, Advokat, Da nasvete v angleščini, slovenščini, hrvatsko in nemščini, 1616 Williamson Bldg. Cleveland, O. Tel.: Bell Main 971.

J. H. Miller & Co. CIGARE in TOBAKI, Agenti za razprodajo na debelo najboljšega španja in vina, 2856 EAST 53. STREET. VESELE PRAZNIKE!